

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ-ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'

1. Να συμπληρωθεί ο πίνακας στις άλλες εγκλίσεις του ενεργητικού αορίστου β':

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ἤγαγε					
ἐφύγετε					
εἶδον (γ' πλ)					
ἔλιπες					
ἐτύχετε					
εἶπες					
ἀπῆλθε					
ἐλάβετε					
ἔπαθε					
εἶλες					

2. Να συμπληρωθεί ο πίνακας στις άλλες εγκλίσεις του μέσου αορίστου β':

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ἀφίκου					
ἐγένετο					
ἦσθοντο					
ἠγάγου					
εἶπεσθε					
εἴλου					
ἐλάβετο					
εἶδεσθε					
ἠὔρετο					
ἔσχου					

3. Να κλιθεῖ ἡ προστακτικὴ αορίστου β' των ρημάτων:

λαμβάνω, παρέρχομαι, καθορῶ, παρέχομαι, διαφεύγω, ἀποβάλλω, προλέγω, ἀποτυγχάνω, προαιροῦμαι, διερωτῶ.

4. Να γραφοῦν οἱ ονοματικοὶ τύποι αορίστου β' των ρημάτων:

συλλαμβάνω, διέρχομαι, κατέχομαι, καθαιρῶ, διαφεύγω, πάσχω, ὀρῶμαι, γίγνομαι, πίπτω, ἀμαρτάνω.

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΡΗΜΑΤΑ

1. Να συμπληρωθεί ο πίνακας στις άλλες εγκλίσεις της ενεργητικής και μέσης φωνής των συνηρημένων ρημάτων:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
τολμᾷ (Ε.Φ.)					
ἀπαντῶμεν					
ὀρᾷς					
ἀριστῶσι					
κυβερνᾶτε					
ἀγωνιῶ					
δρᾶται					
ὀρῶνται					

2. Να συμπληρωθεί ο πίνακας στις άλλες εγκλίσεις της ενεργητικής και μέσης φωνής των συνηρημένων ρημάτων:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
ἀθυμῆ (Ε.Φ.)					
κατηγορεῖτε					
αἰροῦμεν					

πολεμῶ					
σκοπεῖς					
ἀμφισβητοῦσι					
ἀδικεῖ (Μ.Φ.)					
ἡγούμεθα					

3. Να συμπληρωθεῖ ο πίνακας στις ἄλλες ἐγκλίσεις τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς τῶν συνηρημένων ρημάτων:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
βιοῦμεν					
δουλοῖς					
ἐλευθεροῦσι					
ἀναλῶ					
ἐλαττοῦτε					
ἀξιοῖ (Ε.Φ.)					
δηλοῦται					
ἐναντιοῖ (Μ.Φ.)					
ζημιοῦσθε					

ΠΑΘΗΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

1. Να γραφούν οι τύποι των ρημάτων στον παθητικό μέλλοντα α':

διώκομαι	
οριστική γ' ενικό	ευκτική γ' ενικό
ἄγομαι	
οριστική α' πληθυντικό	απαρέμφατο
κρύπτομαι	
οριστική β' ενικό	ευκτική β' ενικό
πείθομαι	
Οριστική β' πληθυντικό	απαρέμφατο

2. Να γραφούν οι τύποι των ρημάτων στον παθητικό αόριστο α΄:

φυλάττομαι	
οριστική β΄ ενικό	
δίδωκομαι	
υποτακτική πληθυντικό	β΄
βλάπτομαι	
ευκτική γ΄ ενικό	
κρύπτομαι	
οριστική α΄ ενικό	
κομίζομαι	
ευκτική α΄ πληθυντικό	
πείθομαι	
προστακτική πληθυντικό	γ΄

ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ

A. Στις παρακάτω προτάσεις να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τα απαρέμφατα, να βρείτε το υποκείμενό τους και να δηλώσετε αν πρόκειται για ταυτοπροσωπία ή ετεροπροσωπία.

1. Τὸ φυλάξει τάγαθὰ χαλεπώτερον τοῦ κτήσασθαι ἔστιν.
2. Τὸ κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους οὐδέν διαφέρει τοῦ ἀδικεῖν.
3. Τὸν γὰρ οὐκ ὄντα ἅπας εἴωθεν ἐπαινεῖν.
4. Ὅ,τι ἂν ποιῆς νόμιζε ὄρᾶν θεοῦς τινας.
5. Ἀστυάγης ἀπηγόρευε μηδὲνα βάλλειν.
6. Ξενοφῶν οὐκ ἐδύνατο καθεῦδειν.
7. Τόλμησον ὀρθῶς φρονεῖν.
8. Σωκράτης πάντα ἠγεῖτο θεοῦς εἶδέναι (=νόμιζε ὅτι οἱ θεοὶ ὅλα τα γνωρίζουν).
9. Τὸν καλὸν κάγαθὸν ἄνδρα εὐδαίμονα εἶναι φημι.
10. Κίμων ἠνάγκασε τὸν βασιλέα συνάψαι μάχην.

ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε το είδος των μετοχών, τη συντακτική τους θέση και να δηλώσετε αν είναι συνημένες ή απόλυτες.

1. Ὁ δε Νικίας αἰσθόμενος τοῦτο καὶ ὄρων καθ' ἡμέραν ἐπιδιδοῦσαν τὴν τε τῶν πολεμίων ἰσχὺν καὶ τὴν σφετέραν ἀπορίαν ἔπεμπε καὶ αὐτὸς ἐς τὰς Ἀθήνας.
2. Διὰ πάντα τὰ τοιαῦτα δεῖλος εἶ μέμφεσθαι μὲν τοὺς θεοὺς ὡς αἰτίους ὄντας τῶν τοιούτων διὰ συγγένειαν οὐκ ἂν ἐθέλων.
3. Τούτων εἷς, ὡς λέγεται, παρελθὼν ἰσχυρῶς ἐπέπληξε τοῖς Λακεδαιμονίοις.

4. Ὁ δὲ θέμενος τὰ ὄπλα ἐγγύς κήρυκα προσπέμπει αὐτοῖς λέγοντα, εἰ βούλονται ἐξιέναι ἐκ τῆς Σικελίας πέντε ἡμερῶν λαβόντες τὰ σφέτερα αὐτῶν, ἐτοῖμος εἶναι σπένδεσθαι.
5. Τὸν οὖν καὶ βλάπτειν ὑμᾶς καὶ δόξης ἀναπιμπλάναι φαύλης ἐπιχειροῦντα, τοῦτον οὐ τιμωρήσεσθε λαβόντες;
6. Εὐχόμενος ἂν τις ταῦτα εὔξαιτο.
7. Ἐξοισιν ὑμῖν Ἀλκιβιάδην καταγαγοῦσι καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον δημοκρατουμένοις βασιλέα τε ξύμμαχον ἔχειν καὶ Πελοποννησίων περιγενέσθαι.
8. Ἐλθὼν δὲ αὐτὸς κατὰ τάχος μετὰ πρέσβων αὐτόθεν ἀπολογησόμενος, ἦν κατηγορῶσιν οἱ περὶ τὸν Ἴσχαγόραν ὅτι οὐκ ἐπέιθετο, καὶ ἅμα βουλόμενος εἰδέναι εἰ ἔτι μετακινητὴ εἶη ἡ ὁμολογία, αὐτὸς μὲν πάλιν πεμπόντων τῶν Λακεδαιμονίων καὶ κελευόντων τὸ χωρίον παραδοῦναι, εἰ δὲ μὴ, ὅποσοι Πελοποννησίων ἔνεισιν ἐξαγαγεῖν, κατὰ τάχος ἐπορεύετο.
9. Τῆς γὰρ ἀρετῆς οὐ ζῶντες ἀπολαύουσιν, ἀλλὰ τελευτήσαντες τὴν δόξαν καταλελοίπασιν, οὐχ ἠττηθέντες, ἀλλ' ἀποθανόντες ἔνθαπερ ἐτάχθησαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀμύνοντες.
10. Τοῦτων δὲ οὕτως πεφυκότων, ἐπειδὴν ἀφίκωνται οἱ τετελευτηκότες εἰς τόπον οἷ ὁ δαίμων ἕκαστον κομίζει, πρῶτον μὲν διεδικάσαντο οἷ τε καλῶς καὶ ὀσίως βιώσαντες καὶ οἱ μὴ.

ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Να αναγνωρίσετε το εἶδος των δευτερευουσῶν προτάσεων, τον τρόπο εισαγωγῆς, εκφοράς και το συντακτικὸ τους ρόλο.

1. Ἐπειδὴ δὲ κατηγορήσαν τοῦ Σωκράτους οἱ ἀντίδικοι, ὡς οὐς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοῦς, οὐ νομίζοι, ἕτερα δὲ καινὰ δαιμόνια εἰσφέρει, παρελθὼν Σωκράτης εἶπε.

2. Ἐκτήσαντο φίλον, ὅς ἔργον εἶχε σκοπεῖν ὅ,τι ἂν ἦ λέγων ἢ πράττων ὠφελοῖη τε καί εὐφραῖνοι Διόδωρον.
3. Ἄμα δε τῇ ἡμέρᾳ συνελθόντες οἱ στρατηγοὶ ἐθαύμαζον, ὅτι Κῦρος οὔτε ἄλλον πέμποι σηματοῦντα, ὅ,τι χρή ποιεῖν, οὔτε ἄλλος φαίνοιτο.
4. Δεινόν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ, ὅταν εἰσφορὰν εἰσενεγκεῖν δέη, ἦν πάντες εἴσεσθαι μέλλουσιν, οὐκ ἐθέλουσι.
5. Ἐζήτησεν ἂν με τὸν παῖδα τὸν γράφοντα τὰς μαρτυρίας, ἴν', εἰ μὴ παρεδίδουν, μηδὲν δίκαιον λέγειν ἐδόκουν.
6. Οὐκ ἐπιστάμεθα ὅτι βασιλεὺς ἀπολέσαι περὶ παντός ἂν ποιήσαιτο, ἵνα καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι φόβος εἴη ἐπὶ βασιλέα μέγαν στρατεύειν;
7. Ἐπεὶ τοίνυν συναίτιος εἶ, κατάμενε, ἵνα καὶ περὶ σοῦ βουλευσώμεθα.
8. Ἐπειτα γνώσεται Κυαξάρης, ὅτι οὐ νῦν ἔρημος γίγνεται, ἠνίκα οἱ φίλοι αὐτοῦ τους ἐκείνου ἐχθροὺς ἀπολλύουσιν.
9. Ἴστε ὅτι ἄνδρες ἀμείνους δόξετε εἶναι, ἐπὶν παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνητε.
10. Πρὶν δὲ αὐτὸν ὀρμηθῆναι ἐκ Τεγέας, παρήσαν οἱ Θηβαῖοι λέγοντες ὅτι ἀφίᾳσι τὰς πόλεις αὐτονόμους.

ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

Στις παρακάτω προτάσεις να εντοπίσετε το είδος του υποθετικού λόγου και να προσδιορίσετε ποια είναι η υπόθεση και ποια είναι η απόδοση.

1. Ὑπό ὑμῶν, ἐάν θεός θέλη, δικαίως τιμωρηθήσεται.
2. Εἰ δε ἐλάβανον αὐτόν, σῶφρον' ἂν ἐμαυτόν ἠγούμην.
3. Ἐάν τις λίπη την τάξιν δειλίας ἔνεκα, περί τούτου οἱ στρατιῶται δικάζουσι.
4. Ἄρ' οὖν ἐξαρκέσειεν ὑμῖν, εἰ την τε πόλιν ἀσφαλῶς οἰκοῖμεν;
5. Καὶ μην εἰ τις ὑμῶν ταῦτα μεν οὕτως ἔχειν ἠγεῖται, οὐκ ὀρθῶς οἴεται.
6. Εἰ οὖν ταῦτ' ἐρεῖ, ψεύσεται καὶ ῥαδίως ἐλεγχθήσεται.
7. Ἐάν μεν τις μὴ ἔχη ἀποδείξει αὐτόν ὄντα ἀθῶον, τιμωρεῖσθε αὐτόν.
8. Ἐάν τοίνυν τους ἀγνώτας κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων.
9. Καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἰ τινές που διασταίεν, προς τούτους ἤδη ἐχώρουν.
10. Εἰ σωφρονοῦσι, πόλεμον ἀντ' εἰρήνης ποιήσουσι.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η δυσκολία του τελευταίου ομιλητή να εκθειάσει την πόλη

Καί μηδεὶς οἰέσθω με ἀγνοεῖν , ὅτι καὶ Λακεδαιμόνιοι περὶ τοὺς καιροὺς τούτους πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι τοῖς Ἕλλησι κατέστησαν ' ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον ἐπαινεῖν ἔχω τὴν πόλιν , ὅτι τοιούτων ἀνταγωνιστῶν τυχοῦσα τοσοῦτον αὐτῶν διήνεγκεν . Βούλομαι δ' ὀλίγω μακρότερα περὶ τοῖν πολέοιν εἰπεῖν καὶ μὴ ταχύ λίαν παραδραμεῖν , ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῖν ὑπομνήματα γένηται , τῆς τε τῶν προγόνων ἀρετῆς καὶ τῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους ἔχθρας ' καίτοι μ' οὐ λέληθεν , ὅτι χαλεπὸν ἐστὶν ὑστατον ἐπελθόντα λέγειν περὶ πραγμάτων πάλαι προκατελιημμένων καὶ περὶ ὧν οἱ μάλιστα δυνηθέντες τῶν πολιτῶν εἰπεῖν ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ θαπτομένοις πολλάκις εἰρήκασιν ' ἀνάγκη γάρ τά μὲν μέγιστ' αὐτῶν ἤδη κατακεχρηῆσθαι , μικρά δ' ἔτι παραλελειφθαι .

Ισοκράτη Πανηγυρικός , 73 – 74

τοῖν πολέοιν = δυϊκὸς ἀριθμὸς = τῶν πόλεων

πράγματα προκατελιημμένα = θέματα που ἔχουν ἀναπτυχθεῖ ἀπὸ προλαλήσαντες ρήτορες

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1) Να μεταφράσετε ἀπὸ το παραπάνω ἀδίδακτο κείμενο το χωρίο : «ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἔχθρας» . (Μον. 10)

2) Ποιες δυσκολίες θεωρεῖ ο Ἰσοκράτης ὅτι ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσει ο τελευταῖος ομιλητῆς ; (Μον. 10)

3) α) Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους : (Μον. 4)

βαρβάρους : δοτικὴ ἐνικοῦ θηλυκοῦ γένους

πολιτῶν : κλητική ενικού

μηδεῖς : γενική ενικού θηλυκού γένους

τοσοῦτον : αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου γένους

β) Να εντοπιστούν στο αδίδακτο κείμενο δύο ρηματικοί τύποι συνηρημένοι , που να ανήκουν σε διαφορετικές μεταξύ τους τάξεις συνηρημένων και να γραφεί στη συνέχεια το α' πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού στην ίδια φωνή . (Μον. 2)

γ) Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους : (Μον. 4)

διήνεγκεν : β' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

εἰρήκασιν : γ' πληθυντικό ευκτικής αορίστου β' της ίδιας φωνής

γένηται : γ' πληθυντικό προστακτικής παθητικού αορίστου

παραλελείφθαι : τον ίδιο τύπο στην άλλη φωνή

4) α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του αδίδακτου κειμένου . (Μον. 6)

β) ὅτι τοιούτων ἀνταγωνιστῶν τυχοῦσα τοσοῦτον αὐτῶν διήνεγκεν

ἴν' ἀμφοτέρων ἡμῖν ὑπομνήματα γένηται

Να χαρακτηρίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις και να δικαιολογήσετε εισαγωγή , εκφορά και χρήση .

(Μον. 4)